

POSTANOWIENIE

Dnia 10 stycznia 2017 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Krzysztof Staryk

w sprawie z wniosku J. Ś.
przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w W.
o emeryturę,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń
Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 10 stycznia 2017 r.,
skargi kasacyjnej wnioskodawcy od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...]
z dnia 1 grudnia 2015 r., sygn. akt III AUa [...],

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 1 grudnia 2015 r., sygn. akt III AUa [...], Sąd Apelacyjny w [...] – w sprawie z wniosku J. Ś. przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w W. – oddalił apelację J. Ś. od wyroku Sądu Okręgowego – Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w W. z dnia 2 marca 2015 r., sygn. akt IX U [...], oddalającego odwołanie wnioskodawcy od decyzji organu rentowego z dnia 7 marca 2014 r., odmawiającej przyznania mu prawa do emerytury z uwagi na nieudokumentowanie na dzień 1 stycznia 1999 r. piętnastoletniego okresu pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze.

Powyższy wyrok Sądu Apelacyjnego wnioskodawca zaskarżył skargą kasacyjną. W uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania wskazano na przyczynę przyjęcia skargi określoną w art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c.

Wskazano na potrzebę wykładni § 4 ust. 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze w związku z pkt 8 działu X wykazu A stanowiącego załącznik do tego rozporządzenia, w zakresie dotyczącym sformułowania „prace wykonywane bezpośrednio przy uboju zwierząt”. W ocenie skarżącego rozumowanie Sądu jest błędne i sprzeczne z wykładnią językową przedmiotowych przepisów – powoduje istotne zawężenie kręgu osób mających zostać zgodnie z wolą ustawodawcy objętych zakresem ich działania. Mając na uwadze brzmienie sformułowania „bezpośrednio przy uboju zwierząt”, należy uznać, że mieszczą się w nim czynności polegające nie tylko na samej czynności sprawczej zabicia zwierzęcia, ale także wszelkie inne niezbędne czynności z tym ubojem związane, w tym otwierające i zamykające proces uboju, a także umożliwiające wykorzystanie zabitego zwierzęcia do zamierzonego celu. W ocenie skarżącego ustawodawca kładzie nacisk na wystąpienie pomiędzy procesem uboju a wykonywanymi czynnościami, związku o charakterze funkcjonalnym, o czym świadczy posłużenie się przez niego przy redagowaniu omawianego przepisu przyimkiem „przy”. Zabieg ten wyraźnie wskazuje na zamiar objęcia nim o wiele szerszego katalogu czynności, niż tylko polegających wyłącznie na uboju zwierząt, a więc obejmuje nie tylko osoby wykonujące pracę wyłącznie na stanowisku ubojowca. W ocenie skarżącego określenie „przy uboju” dotyczy także innych pracowników, którzy z uwagi na uwarunkowania towarzyszące wykonywanym pracom powinni być traktowani tak samo, jak pracujący na stanowisku ubojowca. Katalog czynności wykonywanych w omawianych warunkach pozostanie przy tym jednak zawsze katalogiem otwartym. Praca na powyższych stanowiskach, w szczególności praca masarza, stanowi niewątpliwie pracę wykonywaną bezpośrednio przy uboju zwierząt. Między samą czynnością uboju a wykonywanymi następnie czynnościami związanymi z rozdzielaniem, wykrawaniem i porcjowaniem mięsa, a także z produkcją i wytwarzaniem wędlin istnieje funkcjonalny związek, a ustalenie wyłącznie tego faktu wymaga ustawodawca na tle treści § 4 ust. 1 rozporządzenia Rady Ministrów w związku z pkt 8 działu X wykazu „A” załącznika do tego rozporządzenia.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna wnioskodawcy nie kwalifikuje się do przyjęcia jej do merytorycznego rozpoznania. Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. W związku z tym wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania powinien wskazywać, że zachodzi przynajmniej jedna z okoliczności wymienionych w powołanym przepisie, a jego uzasadnienie zawierać argumenty świadczące o tym, że rzeczywiście, biorąc pod uwagę sformułowane w ustawie kryteria, istnieje potrzeba rozpoznania skargi przez Sąd Najwyższy.

Wniesiona w sprawie skarga kasacyjna zawiera wniosek o przyjęcie jej do rozpoznania uzasadniony potrzebą „wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości” (art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c.). Nie można jednak uznać, że skarżący wykazał istnienie przesłanki przyjęcia skargi do rozpoznania określonej w art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c.

Zgodnie z orzecznictwem Sądu Najwyższego skarżący – opierając wniosek o przyjęcie jego skargi do rozpoznania na przyczynie przyjęcia skargi określonej w przepisie art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c. – powinien określić, które przepisy wymagają wykładni, ale także wskazać, na czym polegają poważne wątpliwości związane ze stosowaniem tych przepisów wraz z podaniem doktrynalnego lub orzeczniczego źródła tych wątpliwości (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 11 stycznia 2002 r., III CKN 570/01, Biuletyn SN 2002 nr 7, s. 10). Konieczne jest opisanie tych wątpliwości, wskazanie argumentów, które prowadzą do rozbieżnych ocen prawnych, a także przedstawienie własnej propozycji interpretacyjnej (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 3 listopada 2003 r., II UK 184/03, z dnia 22 czerwca 2004 r., III UK 103/04, czy też z dnia 17 grudnia 2007 r., I PK 233/07 – OSNP 2009/3-4/43). Jeżeli zaś skarżący powołuje się na rozbieżności w orzecznictwie sądowym, to zobowiązany jest przytoczyć te rozbieżne orzeczenia Sądów, przy czym musi wykazać, że występująca w nich rozbieżność ma swoje

źródło w różnej wykładni przepisu albo wykazać, że wykładnia dokonana przez Sąd drugiej instancji sprzeczna jest z jednolitym stanowiskiem doktryny lub orzecznictwa Sądu Najwyższego (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 19 marca 2008 r., II CSK 21/08 - LEX nr 794605). Chodzi przy tym o rozbieżności w wykładni przepisu prawa, a nie o rozbieżności w jego zastosowaniu. Ponadto, ze względu na publiczne cele, jakie ma do spełnienia rozpoznanie przez Sąd Najwyższy skargi kasacyjnej, skarżący powinien także wykazać celowość dokonania wykładni przepisu przez Sąd Najwyższy ze względu na potrzeby praktyki sądowej (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 19 października 2012 r., III SK 15/12 – LEX nr 1228636 oraz z dnia 19 października 2012 r., III SK 13/12 - LEX nr 1228618).

Autorka skargi nie przedstawia w uzasadnieniu wniosku odpowiedniej jurydycznej argumentacji, którą wykazałaby, że istnieje przyczyna przyjęcia skargi do rozpoznania określona w art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c. Przede wszystkim uzasadnienie wniosku ignoruje to, że sygnalizowana kwestia była przedmiotem analizy interpretacyjnej w orzecznictwie Sądu Najwyższego. W wyroku z dnia 11 sierpnia 2016 r., II UK 319/15 – LEX nr 2113368, Sąd Najwyższy stwierdził, że w pkt 8 działu X załącznika A do rozporządzenia Rady Ministrów z 7 lutego 1983 r. nie chodzi wyłącznie o sam ubój zwierząt, ale również o inne czynności bezpośrednio z nim związane, wykonywane, zarówno przed ubojem, jak i po jego dokonaniu, jednak za „prace bezpośrednio przy uboju zwierząt” nie mogą być uznane czynności związane z produkcją i wytwarzaniem wędlin, tzn. prace masarskie, ich bowiem związek z ubojem zwierząt jest zbyt odległy (por. wyroki Sądu Najwyższego z dnia 10 lutego 2012 r., II UK 125/11, OSNP 2013 nr 1-2, poz. 18 i z dnia 6 sierpnia 2013 r., II UK 9/13, niepubl.). Podobnie należy ocenić prace wykonywane przez peklowacza, który w istocie zajmuje się utrwalaniem mięsa mieszaniną soli kuchennej, saletry, kwasu askorbinowego i przypraw (peklowaniem). Charakter tych prac, nie pozwala - zdaniem Sądu Najwyższego - na ich traktowanie jako "prac bezpośrednio przy uboju zwierząt" (por. także wyrok Sądu Najwyższego z dnia 25 marca 2014 r., I UK 335/13 - niepublikowany). Autorka skargi nie przedstawia w uzasadnieniu wniosku argumentacji, którą

zakwestionowałyby prawidłowość przedstawionego wyżej stanowiska judykatury w zakresie omawianej kwestii.

Stwierdzając, że nie zachodzą przyczyny przyjęcia skargi, określone w art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy postanowił zgodnie z art. 398⁹ § 2 k.p.c.